

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 13 september 2022 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van dynamisch anti decubitus matras en passieve tillift tijdens vakantie.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel 20 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelenzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster heeft bij verweerder tijdelijke bruikleen aangevraagd van een dynamisch antidecubitusmatras (AD-matras) en een passieve tillift (tillift) voor een lang weekend (kort verblijf van 5 dagen) in een vakantiepark/aangepaste omgeving tijdens kerst 2021.

Verweerder heeft het verzoek afgewezen. Verzoekster is sinds 1978 aangewezen op een tillift. Verweerder voert aan dat een tillift waaraan langdurig behoefte is, niet valt onder de Zvw maar een maatwerkvoorziening is die verstrekt wordt vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Ingevolgde artikel 2.1 lid 1 van het Besluitzorgverzekering, is de Wmo voorliggend op de Zvw.

Verweerder voert wat betreft het AD-matras aan dat uit de productinformatie is op te maken dat het matras 6,9 kg en de pomp 2,2 kg weegt. Dit matras is eenvoudig zelf te installeren en mobiel. Het AD-matras kan dus naar de vakantie locatie vervoerd worden. De kosten voor de tijdelijke bruikleen van een AD-matras acht verweerder om die reden ondoelmatig.

Juridisch kader

Tillift

Een tillift is een transferhulpmiddel. Transferhulpmiddelen kunnen vallen onder de aanspraak van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel b, sub 3 van de Regeling zorgverzekering (Rzv): *'hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen bij het veranderen en handhaven van lichaamshouding'*.

In artikel 2.12, tweede lid van de Rzv staat dat het in het geval van onder andere transferhulpmiddelen gaat om zorg voor beperkte of onzeker duur.

Kortdurende uitleen was geregeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en is overgeheveld naar de Zvw. In de toelichting bij artikel 2.12 van de Rzv is verder ingegaan op de afbakeningsproblematiek tussen de Zvw en Wmo. Dit is om te voorkomen dat dubbele aanspraken ontstaan. Bij langdurig/permanent gebruik dient de gemeente het hulpmiddel te verstrekken. In de regel gaat het bij tijdelijk gebruik om een uitleentermijn van ten hoogste 26 weken. Onder langdurend gebruik wordt in dit verband verstaan: dat van tevoren duidelijk is dat de middelen permanent ofwel levenslang noodzakelijk zullen zijn.

AD-matras

AD-matrassen vallen onder artikel 2.17 van de Rzv: *'hulpmiddelen die samenhangen met verzorging en verpleging op bed'*.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Tillift

Uit deze toelichting is op te maken dat verstrekking van een tillift vanuit de Zvw alleen aan de orde is:

- Als het duidelijk is dat een verzekerde het transferhulpmiddel, gezien zijn of haar aandoening, alleen kortdurend nodig heeft, of
- Bij gebruik in een 'beginstadium' van een aandoening of herstelfase, namelijk op het moment dat bij een verzekerde (nog) niet duidelijk is of hij of zij het transferhulpmiddel langdurend c.q. permanent nodig zal hebben.

Uit de voorliggende gegevens is op te maken dat verzoekster een indicatie heeft voor een tillift sinds 1978 en dat deze verstrekt is vanuit de Wmo. Verzoekster is permanent aangewezen op dit hulpmiddel. Op voorhand is duidelijk dat het middel levenslang noodzakelijk zal zijn. De afweging of iemand permanent aangewezen is op een hulpmiddel gaat dus niet over de plaats waar het hulpmiddel wordt gebruikt. Bij verzoekster staat vast dat het gebruik permanent is, daarom wordt de tillift verstrekt vanuit de Wmo. Verstrekking van een tillift vanuit de Zvw is dan ook niet van toepassing. In de toelichting bij artikel 2.12 van de Rzv staat dat het systeem op deze manier is ingericht om te voorkomen dat dubbele aanspraken ontstaan.

AD-matras

Volgens de voorliggende informatie heeft verzoekster een indicatie voor een AD-matras. De vraag is of zij aanspraak kan maken op een tweede, tijdelijk te verstrekken AD-matras voor tijdelijk gebruik op het vakantieadres.

Al dan niet verstrekking van een tweede (tijdelijk) exemplaar valt onder doelmatigheid, en dit is aan verweerder om te beoordelen. Zorgverzekeraars kunnen hierover in de polisvoorwaarden nadere invulling geven. Het Zorginstituut kan niet adviseren over doelmatigheid.

In de beoordeling kan verweerder verschillende overwegingen meenemen, zoals of het hulpmiddel meeneembaar is, of het om bruikleen of verstrekking in eigendom gaat en indien het niet meeneembaar is, of er op de locatie elders al dan niet frequent gebruik van wordt gemaakt.

Uit de voorliggende informatie is op te maken dat het AD-matras waarover verzoekster beschikt, een Domus 4 dynamisch en statisch matras is. Verweerder is nagegaan of dit AD-matras meeneembaar is zodat het op het vakantieadres gebruikt kan worden. Hieruit blijkt dat dit inderdaad het geval is.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Een AD-matras en tillift maken onderdeel uit van het basispakket. Verzoekster kan geen aanspraak maken op tijdelijke uitleen van een tillift vanuit de Zvw, omdat zij permanent is aangewezen op de tillift en deze voorziening reeds verstrekt krijgt vanuit de Wmo. Verweerder mag verschillende overwegingen meenemen of tijdelijke verstrekking van een AD-matras doelmatig is.